

**Warszawa
jest
miastem
kultury**

Raport
Biura Kultury
m.st. Warszawy
2017

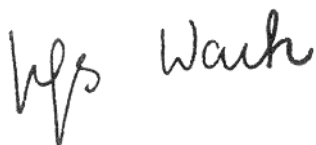
Kultura współtworzy Warszawę, stanowi o jej wartości i postrzeganiu we współczesnym świecie jako miasta dynamicznego i atrakcyjnego. W ostatnich latach to jeden z ważniejszych naszych priorytetów i wyznaczników cywilizacyjnego rozwoju. To również istotny element marki stolicy i wyraźny czynnik widocznej społecznej zmiany, realizowanej dzięki inwestycjom, jak też projektom rewitalizacyjnym. Kultura czerpie ze współpracy różnych partnerów, przełamuje bariery i wykluczenia.

Uczestnicząc w kulturze, mieszkańcy budują więzi kształtujące obywatelską tożsamość i decyzyjną odpowiedzialność. Sprzyja tym procesom i wspiera je efektywna realizacja strategicznego dokumentu – naszej kulturalnej konstytucji – Programu Rozwoju Kultury. Prowadzimy skuteczny dialog o kulturze, pozwalający na poznanie preferencji i potrzeb jej adresatów, dostosowanie działań instytucji kultury do oczekiwań jej odbiorców.

Warszawa wspiera sferę biznesową i sektor kreatywny, zdając sobie sprawę z jego roli w stwarzaniu nowych perspektyw, wzbogacaniu miejskiej przestrzeni. Wspieramy też twórców, szczególną uwagę przywiązując do stypendiów artystycznych, wydając zwiększając pulę środków – dla artystów legitymujących się już dorobkiem, ale i dla debiutantów. Doceniamy wkład w warszawską kulturę domów kultury i bibliotek – przybierających częstokroć nową formułę działalności, odpowiadającą współczesnym, rozwijającym się technologiom i formom komunikowania.

Całość obrazu tworzą szczegóły. Znajdą je Państwo w Raporcie Biura Kultury podsumowującym miniony 2017 rok.

Hanna Gronkiewicz-Waltz

Prezydent m.st. Warszawy

spis treści

Wstęp	4
Program Rozwoju Kultury	6
Badania i analizy	6
Wsparcie twórczości	8
Edukacja kulturalna	13
Rozwój publiczności	15
Zarządzanie	17
Rozwój bibliotek	18
Inwestycje	20
Rewitalizacja	23
Współpraca z organizacjami pozarządowymi	26
Sektor kreatywny	28
Partnerstwo	30
W obiegu międzynarodowym	32
Finansowanie kultury	34

Wstęp

Miasto Stołeczne Warszawa jest organizatorem i mecenasem warszawskiej kultury.

Swoją politykę kulturalną realizuje za pośrednictwem Biura Kultury.

W raporcie podsumowaliśmy naszą działalność w 2017 roku.

Priorytety:

**realizacja Programu
Rozwoju Kultury**

**zarządzanie w oparciu
o wiedzę i dialog**

**zwiększanie roli kultury
w polityce miasta**

Miniony rok to, poza burzliwymi debatami o wolności twórczej, przede wszystkim kontynuacja systemowych działań związanych z naszym projektem rozwoju publiczności, realizacja bardzo dużego segmentacyjnego badania uczestnictwa i nieuczestnictwa w stołecznej kulturze, którego wyniki będziemy prezentowali w połowie 2018 roku. Kontynuowaliśmy prace nad wsparciem twórczości (odnowiliśmy system stypendialny dla artystek i artystów). Wreszcie, przygotowaliśmy się do kluczowych decyzji związanych z licznymi projektami inwestycyjnymi w Warszawie. Wiele działa się za sprawą aktywności organizacji pozarządowych i naszych instytucji. Zapraszam do zapoznania się ze szczegółowymi informacjami na temat naszych działań w roku 2017.

Tomasz Thun-Janowski
dyrektor Biura Kultury
m.st. Warszawy

Warszawa dla Aleppo

Zbiórka pieniędzy podczas spektakli, koncerty charytatywne, przekazywane dochody z wybranych wydarzeń - stołeczne instytucje kultury nie pozostały obojętne na dramat Aleppo. W pomoc potrzebującym włączyły się: Teatr Ateneum, Teatr Baj, Teatr Lalek Guliwer, Teatr Komedia, Teatr Kwadrat, Teatr Lalka, Międzynarodowe Centrum Kultury Nowy Teatr, Teatr Ochoły, Teatr Powszechny, Teatr Muzyczny Roma,

Teatr Scena Prezentacje, Teatr Syrena, Teatr Współczesny, TR Warszawa, Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. 17 maja w Teatrze Dramatycznym podczas charytatywnego koncertu zagrała Orkiestra Sinfonia Varsovia.

Proces

Warszawa wsparła produkcję spektaklu Krystiana Lupy, jednego z najwybitniejszych reżyserów teatralnych w Polsce. Było to jedno z ważniejszych wydarzeń jesieni. Premiera odbyła się 15 listopada w Międzynarodowym Centrum Kultury Nowy Teatr. Spektakl powstał w koprodukcji czterech warszawskich scen: Nowy Teatr, STUDIO teatrgaleria, Teatr Powszechny i TR Warszawa oraz europejskich instytucji kultury: Kunstenfestivaldesarts - Bruxelles, Printemps des Comédiens - Montpellier, Odéon - Théâtre de l'Europe - Paris, Festival d'Automne à Paris, La Filature, Scène nationale - Mulhouse, Théâtre du Nord - Lille, HELLERAU - Europäisches Zentrum der Künste Dresden, Onassis Cultural Centre - Athens.

Forum Przyszłości Kultury

Zorganizowane w dniach 18-19 listopada dzięki inicjatywie obywatelskiej, odbyło się pod hasłem Zbierzmy się. Trzy dni debat, spotkań i wystąpień o sprawach wybranych w demokratyczny sposób przez uczestników z całej Polski. Merytoryczną oś wydarzenia tworzyły prace grup roboczych, tzw. stolików. Tematy, które zaproponowali sami uczestnicy, dotyczyły m.in. praw twórców i odbiorców kultury, edukacji kulturalnej, wyzwań wielokulturowości, polityk kulturalnych, demokracji. Za organizację wydarzenia odpowiadał Teatr Powszechny.

Program Rozwoju Kultury

Dokument, na podstawie którego budujemy politykę kulturalną Warszawy. Powstał przy współdziałaniu ludzi kultury reprezentujących różne środowiska. W ramach PRK realizowane są programy wsparcia twórczości oraz instytucji w obszarze zarządzania, rozwoju publiczności, edukacji kulturalnej i bibliotek.

Badania i analizy

Jednym z filarów naszej polityki kulturalnej jest działanie w oparciu o wiedzę i strategiczne planowanie. Wiedza pozyskana w wyniku przeprowadzonych badań pozwala na zaplanowanie długoterminowych działań. Biuro Kultury zleciło badanie publiczności 30 warszawskich instytucji kultury, badania segmentacyjne w obszarze uczestnictwa w kulturze oraz ewaluację Nagrody Literackiej m.st. Warszawy. Informacje pomagają nam świadomie kreować politykę kulturalną i wspierać nasze instytucje w budowaniu oferty kulturalnej dla warszawiaków.

Publiczność warszawskich instytucji

W styczniu przedstawiliśmy wyniki badania publiczności przeprowadzonego w 30 działających w Warszawie instytucjach kultury. Do rozmowy o uczestnikach życia kulturalnego w naszym mieście zaprosiliśmy prof. Barbarę Fatygę (Uniwersytet Warszawski), prof. Tomasza Szlendaka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) oraz Grzegorza Markowskiego (CPC: Brand Consultants). Spotkanie było otwarte dla wszystkich zainteresowanych. Oprócz panelistów wzięło w nim udział kilkudziesięciu przedstawicieli instytucji i organizacji działających w sferze kultury lub zajmujących się jej badaniem. Celem badania było stworzenie charakterystyki odwiedzających instytucje kultury, poznanie ich zwyczajów i opinii związanych z uczestnictwem w kulturze, a także uzyskanie informacji o motywacjach do udziału w wydarzeniach.

Wyniki badania posłużą do realizacji założeń PRK, którego priorytetem jest zwiększanie uczestnictwa mieszkańców stolicy w kulturze. Dla samych instytucji stają się cennym zbiorem informacji o publiczności, pozwalają lepiej dopasować do niej repertuar i działania promocyjne.

Dialog w kulturze

Współpraca Biura Kultury z przedstawicielami strony społecznej została przeanalizowana przez naukowców Uniwersytetu Warszawskiego.

Zespół Centrum Wyzwań Społecznych zapoznał się z dokumentami dotyczącymi współpracy. Poznał także doświadczenia i opinie uczestników dialogu oraz tych organizacji pozarządowych, które nie biorą w nim udziału. Wyniki posłużyły do zaproponowania rozwiązań, które mają zwiększyć skuteczność dialogu obywatelskiego w sferze kultury w Warszawie. Analiza zamówiona przez Biuro Kultury wspiera również szerszy proces zmiany struktury dialogu m.st. Warszawy z organizacjami pozarządowymi.

Badanie uczestnictwa w kulturze

Badanie ankietowe dotyczące uczestnictwa w kulturze zostało przeprowadzone wśród mieszkańców Warszawy (oraz Legionowa, jako jednej z gmin obszaru metropolitalnego, której mieszkańcy korzystają z warszawskiej oferty kulturalnej). Koncepcję badania opracował zespół złożony z pracowników Biura Kultury, Biura Marketingu Miasta oraz ekspertów zewnętrznych. Ankiety zrealizowano od października do grudnia.

Badanie dostarczy m.in. informacji na temat rodzajów oraz częstości praktyk kulturalnych, obejmujących bezpośredni udział w wydarzeniach kulturalnych i zajęciach artystycznych, korzystanie z kultury za pośrednictwem Internetu i mediów oraz własną twórczość artystyczną, a także barier w dostępie do kultury. Na podstawie zebranych danych, za pomocą analiz statystycznych wyłonione zostaną segmenty skupiające osoby podobne pod względem aktywności kulturalnej oraz podzielanych wartości i postaw wobec sztuki. Poszczególne segmenty zostaną scharakteryzowane również pod względem cech społeczno-demograficznych (wieku, płci, wykształcenia, sytuacji materialnej), korzystania z mediów oraz miejsca zamieszkania na terenie Warszawy.

Wyniki zostaną wykorzystane zarówno przez m.st. Warszawę, jak i przez poszczególne instytucje kultury, do działań służących zwiększaniu uczestnictwa w kulturze oraz rozwojowi publiczności.

Ewaluacja Nagrody Literackiej m.st. Warszawy

Po zorganizowaniu w latach 2008-2017 dziesięciu edycji Nagrody Literackiej m.st. Warszawy, nadszedł czas na przeanalizowanie efektów i sformułowanie wniosków dotyczących dalszego rozwoju tego projektu.

W tym celu opracowaliśmy koncepcję ewaluacji Nagrody i zamówiliśmy przeprowadzenie tego badania. Ewaluacja wykazała skuteczność Nagrody we wspieraniu autorów oraz postępy w zakresie działań promocyjnych. Rekomendacje dotyczyły przede wszystkim organizacji wydarzeń promujących Nagrodę i jej laureatów oraz nawiązywania współpracy z instytucjami, które mogłyby się włączyć w działania promocyjne.

Wsparcie twórczości

W realizacji programu operacyjnego PRK dotyczącego wspierania rozwoju twórczości stawiamy na jej różnorodność, integrację środowisk twórczych oraz rozwój osób twórczych. Zależy nam na tworzeniu mechanizmów ułatwiających poruszanie się w obiegu kultury oraz wzmacniających pozycję twórców w relacjach z innymi podmiotami.

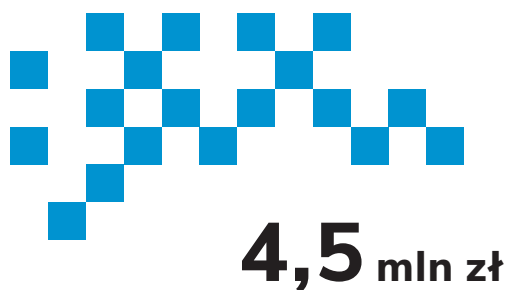
Stypendia artystyczne m.st. Warszawy

Blisko dziesięcioletnia tradycja przyznawania stypendiów dotyczy wsparcia twórców działających poza instytucjami kultury czy organizacjami pozarządowymi. Dotychczas Miasto wsparło finansowo 224 twórców przeznaczając na to 4,5 mln zł. W 2017 roku przyznaliśmy stypendia 30 twórcom. Stypendyści reprezentują różnorodne dziedziny sztuki: literaturę, sztuki wizualne, teatr, film, muzykę, taniec.

#nowestypendia

W październiku, kiedy ogłaszaliśmy nabór na 2018 rok, wprowadziliśmy znaczące zmiany w systemie stypendialnym: bardziej przejrzystą procedurę i precyzyjne kryteria oceny, podział na debiutantów i twórców z dorobkiem, a przede wszystkim zwiększyliśmy budżet do 2 mln zł, co sprawi, że stypendiów będzie więcej i ich wartość wzrośnie.

Działania koncentrujemy również na poprawie dostępu do miejsc i przestrzeni umożliwiających działania twórcze czy tworzeniu nowych miejsc o funkcjach kulturalnych. Rozwijamy różne formy wspierania twórczości m.in. stypendia, nagrody, dotacje, fundusz filmowy czy rezydencje.

Stypendia artystyczne

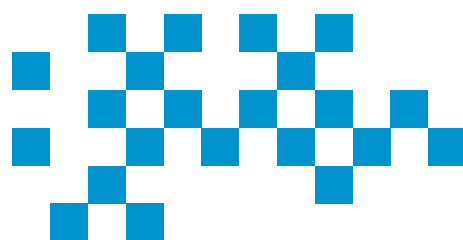

Mazowiecki i Warszawski Fundusz Filmowy

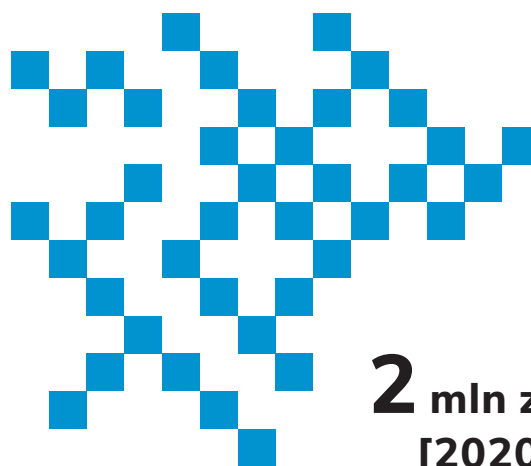
Utworzony w 2010 roku działa w strukturach Mazowieckiego Instytutu Kultury. Od trzech lat Warszawa finansuje połowę jego budżetu. W 2017 roku jej udział wyniósł 700 tys. zł. Planujemy, że do 2020 roku wzrośnie do 2 mln zł.

Celem Funduszu jest wspieranie przedsięwzięć filmowych (fabularnych, dokumentalnych i animowanych) realizowanych w Warszawie i województwie mazowieckim, powiązanych z regionem tematem lub systemem produkcyjnym i zaangażowaniem lokalnych twórców.

W konkursie ogłoszonym w marcu wyróżniono 9 produkcji filmowych, których MWFF będzie koproducentem. Wśród nich znalazły się m.in: fabuły Zimna wojna Pawła Pawlikowskiego czy Zabawa, zabawa Kingi Dębskiej, dokumenty Żabińscy. O ludziach i zwierzętach Łukasza Czajki i Warszawa. Miasto podzielone Erica Bednarskiego.

700 tys. zł
[2017]

2 mln zł
[2020]

Mazowiecki i Warszawski Fundusz Filmowy

Fundusz Animacji Kultury

Jest realizowany w ramach Warszawskiego Programu Edukacji Kulturalnej 2015-2020.

W 2017 roku z Funduszu finansowaliśmy projekty edukacji kulturalnej dzielnicowych domów kultury, wspieraliśmy ruch amatorski oraz rewitalizację. Jego wysokość wyniosła 400 tys. zł.

400 tys. zł
[2017]

Fundusz Animacji Kultury

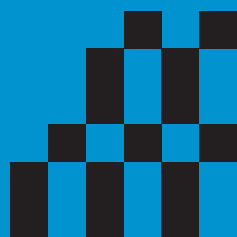
Centrum Sztuki Tańca w Warszawie

W 2016 roku był to projekt pilotażowy, obejmujący 14 organizacji pozarządowych i kolektywów twórczych związanych z tańcem współczesnym. Dziś liczy ponad 70 artystów związanych z Warszawą oraz 18 organizacji pozarządowych,

a Miasto finansuje projekt przeznaczając na ten cel 1,25 mln zł na lata 2017-2019. W tym czasie taniec współczesny będzie miał swoją stałą siedzibę w Domu Kultury KADR.

70
artystów

18
organizacji
pozarządowych

1,25 mln zł
[2017-2019]

Centrum Sztuki Tańca w Warszawie

Dotacje dla instytucji i uczelni państwowych

Co roku wspieramy państwowe instytucje kultury oraz szkoły wyższe w otwartym konkursie na projekty ważne z punktu widzenia regionalnej polityki rozwoju. W 2017 wsparliśmy 20 projektów. Oto niektóre z nich:

Imieniny Jana Kochanowskiego

Program Rezydencji CSW Zamek Ujazdowski

Zachęta na lato 2017

Chopin i jego Europa

Królewskie Arkady Sztuki

Park Rzeźby na Bródnie IX

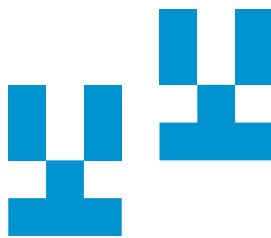
Festiwal Mozartowski

Dziekanka Artystyczna

Dni Pamięci Pawiaka

Międzynarodowy Festiwal Szkół Teatralnych iSelf

Nagroda Literacka m.st. Warszawy

To prestiżowe wyróżnienie, którego historia sięga czasów przedwojennych. Konkurs jest kontynuacją, przerwanej przez wybuch II wojny światowej, tradycji nagrody o tej samej nazwie, przyznawanej w latach 1926-38. W 2008 roku Rada Miasta Stołecznego Warszawy przyjęła uchwałę reaktywującą to wyróżnienie.

Za nami jubileuszowa edycja, po raz 10. wybraliśmy najlepsze książki w kategoriach: proza, poezja, literatura dziecięca i edycja warszawska spośród rekordowej liczby 449 zgłoszonych tytułów oraz przyznaliśmy tytuł Warszawskiego twórcy za całokształt twórczości. Wręczenie nagród odbyło się 27 kwietnia w Teatrze Studio.

Nagroda im. Ryszarda Kapuścińskiego

Jest formą wyróżnienia i promocji książek reporterskich, które podejmują ważne problemy współczesności, zmuszają do refleksji, pogłębiają wiedzę o świecie innych kultur. Nagroda dobrze służy promocji Warszawy, za której nieformalnego ambasadora uznać można rozpoznawalnego niemal na całym świecie Ryszarda Kapuścińskiego. Do 8. edycji zgłoszono 108 książek. Gala finałowa odbyła się 21 maja w Teatrze Dramatycznym. Jesienią zaczęliśmy przyjmować zgłoszenia do kolejnej edycji.

Nagroda Literacka m.st. Warszawy Laureaci 10. edycji:

Edycja warszawska / **Grzegorz Piątek**
Sanator. Kariera Stefana Starzyńskiego

Literatura dziecięca / **Marcin**
Szczygielski, ilustracje: **Magda Wosik**
Klątwa dziewiątych urodzin

Poezja / **Jerzy Kronhold** *Skok w dal*

Proza / **Stanisław Aleksander Nowak**
Galicyanie

Warszawski twórca / **Hanna Krall**

Nagroda im. Ryszarda Kapuścińskiego Laureat 8. edycji:

Rana Dasgupta
Delhi. Stolica ze złota i snu

Inne nagrody

Miasto funduje ponadto dwie inne nagrody:

**Warsaw Grand Prix Warszawskiego
Międzynarodowego Festiwalu Filmowego
w wysokości 100 tys. zł**

**Nagroda Klio w wysokości 20 tys. zł
za pozycję varsavianistyczną przyznawaną
podczas Targów Książki Historycznej**

W 2017 roku w tej kategorii przyznano 5 nagród.
Otrzymali je:

To kill a watermelon (Zabić arbuza)
reż. Zehao Gao z Chin

Małgorzata Szafrńska
Ogrody Zamku Królewskiego
w Warszawie

Magdalena Stopa
Julian Kulski. Prezydent okupowanej
walczącej Warszawy

Paweł Fijałkowski
Warszawska społeczność żydowska
w okresie stanisławowskim 1764-1795.
Rozwój w dobie wielkich zmian

Andrzej Leon Sowa
Kto wydał wyrok na miasto? Plany
operacyjne ZWZ-AK (1940-1944)
i sposoby ich realizacji

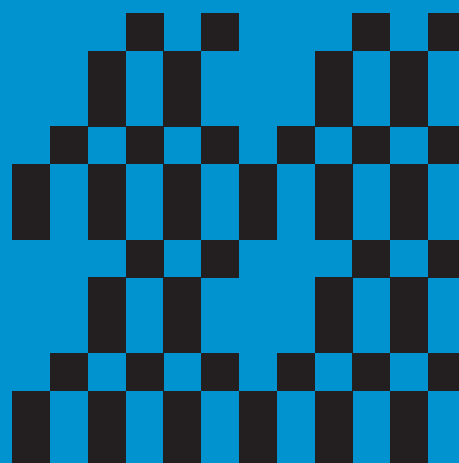
Ośrodek Karta
Niezależni w +światlicy+ Anny Erdman
i Tadeusza Walendowskiego
1976-1979

Edukacja kulturalna

Warszawski Program Edukacji Kulturalnej to wspólny program Biura Kultury i Edukacji, który integruje środowiska zajmujące się edukacją kulturalną: instytucjonalne, oświatowe, pozarządowe i nieformalne.

Dziś z naszych wzorców korzystają inne miasta. Na sukces programu składają się wiedza, energia, pasja i wszechstronność jego realizatorów.

Laboratorium Edukacji Kulturalnej

Miejsca tworzą ludzi. **Zainwestowaliśmy w rozwój kompetencji kadr warszawskich domów kultury.**

Właściwe postawienie diagnozy pozwoliło nam zaprojektować system szkoleń, który te kompetencje budował i wzmacniał. Szkolenia dla dyrektorów i pracowników w ramach Laboratorium trwały dwa lata, a ich owocem jest zdobyta wiedza wykorzystywana w praktyce przy tworzeniu oferty programowej domów kultury. W przyszłości chcemy rozszerzyć program o moduły skierowane do organizacji pozarządowych.

Warszawski Festiwal Energii Kulturalnej

3 czerwca w Łazienkach Królewskich zaprezentowaliśmy efekty prac grup amatorskich pracujących przy domach kultury, bibliotekach, szkołach. W Teatrze na Wyspie pokazaliśmy

najważniejsze produkcje i widowiska tegorocznego sezonu artystycznego, które powstały w dzielnicowych domach kultury, prywatnych szkołach artystycznych i fundacjach. Na scenie kameralnej przy Nowej Pomarańczarni piosenkę literacką zaśpiewała młodzież, laureaci przeglądów i festiwali piosenki. Mieszkańców Warszawy oraz gości odwiedzających tego dnia Łazienki Królewskie zapraszaliśmy też do strefy rodzinnej, gdzie wspólnie z dziećmi mogli uczestniczyć w warsztatach plastycznych, architektonicznych, czytelniczych.

Konferencje WPEK

W ramach programu, co roku odbywa się cykl konferencji tematycznych pod nazwą eduAkcja Warszawy, których celem jest sieciowanie i wymiana dobrych praktyk.

W 2017 roku spotkania poświęcone były: mediom, filmowi, muzeom, muzyce oraz teatrom.

Warszawska Nagroda Edukacji Kulturalnej

Celem konkursu o Warszawską Nagrodę Edukacji Kulturalnej jest promocja najlepszych projektów z zakresu edukacji kulturalnej realizowanych w Warszawie. Mogą w nim startować animatorzy, nauczyciele, a projekt może być realizowany w instytucji kultury, placówce oświatowej, w organizacjach pozarządowych, uczelniach, firmach lub przez osoby fizyczne. Pula nagród wynosi 100 tys. zł. W 2017 roku Kapituła Nagrody przyznała 28 nagród i 7 wyróżnień. Autorów najlepszych projektów poznaliśmy 26 października podczas gali w Domu Kultury KADR.

Grand Prix

Działaj z Muzeum! Muzeum

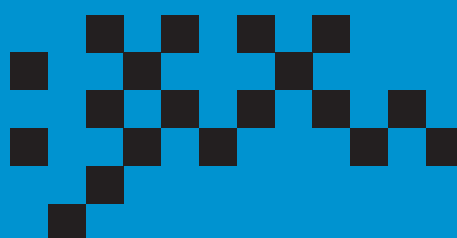
Sztuki Nowoczesnej w Warszawie,

Autorzy: **Hanna Sabat, Marta**

Skowrońska-Markiewicz

Giełda Projektów i Programów Edukacji Kulturalnej

Podczas giełdy prezentujemy laureatów Warszawskiej Nagrody Edukacji Kulturalnej. Podczas listopadowego spotkania w FilMOTECE Narodowej – Instytucie Audiowizualnym (FINA) poznaliśmy najlepszych animatorów i nauczycieli. Giełda odbywa się tradycyjnie w konwencji "stolikowej", co stwarza okazję do bezpośredniej rozmowy z nagrodzonymi twórcami projektów.

100 tys. zł
[pula nagród]

28
nagród

18
wyróżnień

Warszawska Nagroda
Edukacji Kulturalnej, 2017

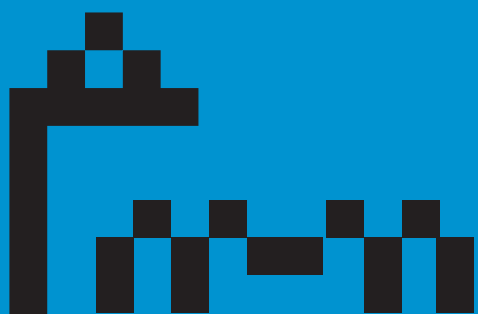
Rozwój publiczności

Program obejmuje szereg działań - od edukacyjnych i animacyjnych, przez programowanie działalności artystycznej, aż do promocji i marketingu.

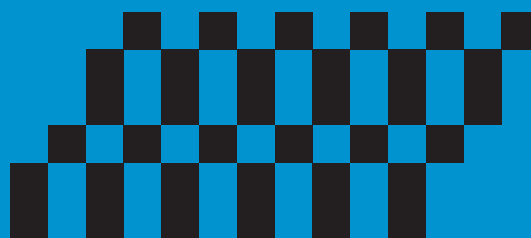
Pierwsze zadania realizowaliśmy w ramach dwuletniego, europejskiego projektu ADESTE. Organizowaliśmy

szkolenia i warsztaty dla instytucji oraz domów kultury.

Zależy nam na podnoszeniu kompetencji kadr kultury, skutecznym pozyskiwaniu odbiorców i budowaniu z nimi trwałej relacji, zwiększaniu uczestnictwa w kulturze i umacnianiu roli widza w działaniach instytucji.

systemowo pomagamy instytucjom kultury w rozwijaniu relacji z odbiorcami

przeszkoliliśmy **60** pracowników

50 instytucji i domów kultury uczestniczy w programie

Program rozwoju publiczności

Tydzień Dziecka

Po raz drugi Dzień Dziecka, warszawskie instytucje kultury zamieniły w 10-dniowy program wypełniony ciekawymi wydarzeniami: koncertami, konkursami, spektaklami, wystawami. Propozycje miały gwarancję najwyższej jakości, zostały przygotowane przez artystów, pedagogów i animatorów. Dzięki wspólnej mapie wydarzeń publiczność miała łatwy dostęp do informacji.

Warszawski Festiwal Kultury Bez Barrier

Festiwal odbywał się po raz piąty, na przełomie września i października pod hasłem NIE BÓJ SIĘ CHCIEĆ. Jego ideą jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami swobodnego dostępu do wydarzeń, miejsc i tekstów kultury.

Hasło odzwierciedlało założenia festiwalu – by ci, którzy kulturę tworzą, chcieli ją kierować do jak największej liczby odbiorców, bez względu na ich ograniczenia, a ci, do których ta oferta jest adresowana – nie bali się chcieć z niej korzystać. Kina, teatry, galerie, muzea i wszystkie inne miejsca festiwalowych wydarzeń przygotowały wartościową i bogatą ofertę artystyczną – odpowiednio dostosowanych pokazów filmowych, spektakli, wystaw, warsztatów. W ramach podejmowanych działań zakupiono sprzęt do audiodeskrypcji z opcją wymienną na pętlę indukcyjną dla niedosłyszących, szkolono pracowników obsługi widza, dostosowano strony internetowe miejskich instytucji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Projekt stał się wzorem dla innych miast w Polsce. W ciągu 5 edycji liczba wydarzeń festiwalowych urosła do ponad 150, w blisko 100 instytucjach w całej Polsce.

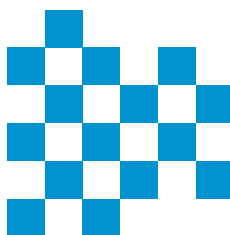
Dzień Teatru Publicznego

13 maja z okazji Dnia Teatru Publicznego w akcji *Bilet do teatru za 500 groszy* wzięły udział miejskie teatry: Komedia, Lalka, Rampa, Syrena, Międzynarodowe Centrum Kultury Nowy Teatr, Współczesny, Guliwer, Studio, Dramatyczny, Powszechny, Ochoty, Żydowski, TR Warszawa, Roma.

Cieszymy się, że Warszawa ma tak silną reprezentację w ogólnopolskiej kampanii Instytutu Teatralnego. Mamy nadzieję, że wizyty w teatrach będą nie tylko promocją sztuki, ale także początkiem dobrego dialogu i zachętą do częstego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych.

projekt wzorem dla innych miast

150 wydarzeń

100 instytucji w całej Polsce

Warszawski Festiwal Kultury Bez Barrier

Zarządzanie

Dziś instytucje kultury dynamicznie zmieniają się, chcą lepiej zarządzać swoimi zasobami, lepiej rozumieć i odpowiadać na potrzeby swoich odbiorców.

My chcemy je wspierać w realizacji ich misji, ale także zachęcać je do autorefleksji, ewaluacji i rozwoju.

Statuty

Rozpoczęliśmy prace, które pozwolą wypracować misję społeczno-rozwojową samorządowych instytucji kultury w ramach systematycznego i metodycznego procesu strategicznego i w dialogu z ważnymi grupami interesariuszy. Chcemy, aby była ona wyraźnie zdefiniowana i wpisana w statut instytucji. Wszystkie działania związane z aktualizacją statutów odbywają się przy zachowaniu autonomii instytucji włączanych w ten proces.

W pierwszej kolejności przystąpiliśmy do rewizji statutu Teatru Rozmaitości. Po długim procesie, który miał charakter pilotażowy i realizowany był we współpracy z zespołem teatru, nowy statut TR Warszawa został przyjęty przez Radę m.st. Warszawy w listopadzie. Następnie rozpoczęliśmy prace zmierzające do nadania nowych statutów teatrom Lalka i Kwadrat. Zakończenie prac polegające na opracowaniu i przyjęciu statutów przewidujemy w 2018 roku.

Kiosk Kultury

Od maja, pierwszy w Warszawie, powstał jako wspólna inicjatywa warszawskich instytucji kultury, Biura Kultury oraz portalu www.ewejsciwki.pl (operator kiosku). Otwarty przy Krakowskim Przedmieściu, vis-a-vis bramy wejściowej do Kampusu Głównego Uniwersytetu Warszawskiego.

Można w nim uzyskać informacje na temat wydarzeń kulturalnych w stolicy, a także kupić bilety do ponad 30 warszawskich instytucji kultury.

Konkursy na dyrektorów miejskich instytucji kultury

W marcu **dyrektorem Teatru Ateneum został Paweł Dangel**, który zdaniem komisji konkursowej przedstawił najbardziej spójną i realną koncepcję działalności Teatru Ateneum w okresie zbliżającej się modernizacji siedziby teatru, deklarując jednocześnie kontynuację i poszanowanie najważniejszych osiągnięć z dorobku tej instytucji.

W lipcu **nowym dyrektorem Teatru Syrena został Jacek Mikołajczyk**. W tym przypadku komisja uznała, że zwycięska koncepcja oparta jest na atrakcyjnym repertuarze musicalowym i muzyczno-teatralnym, odpowiada na potrzeby szerokiej publiczności oraz wpisuje się w wizję Warszawy jako miasta oferującego różnorodną ofertę kulturalną.

We wrześniu **dyrektorem teatru Scena Prezentacje został Paweł Wodziński**, który będzie realizował autorską koncepcję stworzoną wspólnie z **Bartoszem Frąckowiakiem**. O wyborze zadecydowała autorska koncepcja programowa i organizacyjna teatru. W 2018 roku usłyszymy zapewne o Biennale Warszawa.

Rozwój bibliotek

Biuro Kultury widząc duży potencjał społeczny i kulturotwórczy warszawskich bibliotek, zainauguowało rozmowę na temat ich funkcji i roli, oferty, przestrzeni i wizerunku, kompetencji i zadań bibliotekarzy, relacji z użytkownikami oraz sposobów komunikacji i wykorzystania nowych technologii. Program rozwoju bibliotek powstawał partycypacyjnie, z udziałem przedstawicieli wszystkich środowisk skupionych wokół tych instytucji. Wspólnie zastanawialiśmy się nad sposobami wdrożenia rekomendacji, które opracował zespół ekspertów.

200 placówek bibliotecznych, księgozbiór, który liczy ponad 5 milionów woluminów – warszawskie biblioteki publiczne mają potencjał, który – z myślą o mieszkańcach – rozwijamy. Współczesne biblioteki podejmują szereg działań związanych z szeroko rozumianą kulturą, edukacją i informacją. Stają się miejscami sąsiedzkimi.

W 2016 roku rozpoczął pracę zespół ekspertów, który miał za zadanie zdiagnozowanie sytuacji w bibliotekach publicznych Warszawy i sformułowanie rekomendacji. Ekspersi opracowali dokument pod tytułem *Biblioteki publiczne m.st. Warszawy. Diagnoza i rekomendowane zmiany*.

Rok 2017 upłynął pod znakiem warsztatów i konsultacji, które poprowadziły Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego oraz Fundacja Kultury Dialogu. W spotkaniach aktywnie uczestniczyli zarówno bibliotekarze, jak i lokalni aktywiści,

przedstawiciele domów kultury, organizacji pozarządowych, a także czytelnicy oraz burmistrzowie i pracownicy wydziałów kultury większości warszawskich dzielnic.

200
bibliotek

5 mln
woluminów

**program realizujemy
z udziałem środowisk
bibliotecznych**

**wspólny
portal
i identyfikacja
w 2018 r.**

Wartościowanie stanowisk w bibliotekach

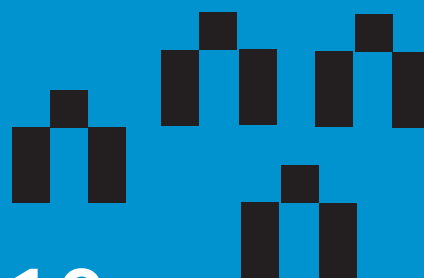
Jedną z głównych rekomendacji do programu było ujednoczenie systemu wynagradzania pracowników w bibliotekach całego miasta.

W 2017 roku przeprowadziliśmy w bibliotekach wartościowanie stanowisk. Na realizację tego celu zarezerwowaliśmy w budżecie 2 mln zł.

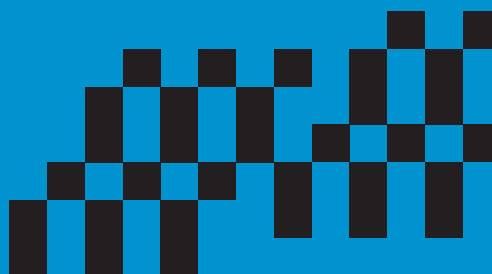
Zaproszona do współpracy firma przeprowadziła ten proces w sposób partycypacyjny włączając m.in. środowisko bibliotekarzy oraz przedstawiła propozycje regulacji płac.

W warszawskich bibliotekach stworzono 55 jednakowych dla wszystkich dzielnic stanowisk pracy. Stanowiska te zostały podzielone na cztery grupy w zależności od obowiązków z nimi związanych. Dla każdego ze stanowisk zaproponowaliśmy płacę według przygotowanego algorytmu. Pozwoliło to zmniejszyć rozpiętość między wynagrodzeniami. Zaproponowana stała płaca została przyjęta w poszczególnych dzielnicach przez dyrektorów wszystkich dzielnicowych bibliotek.

Plany na rok 2018 to wspólny portal i identyfikacja wizualna bibliotek oraz system szkoleń dla bibliotekarzy.

10 mln
na wartościowanie
stanowisk

**system szkoleń
dla bibliotekarzy
w 2018 r.**

Program rozwoju
bibliotek

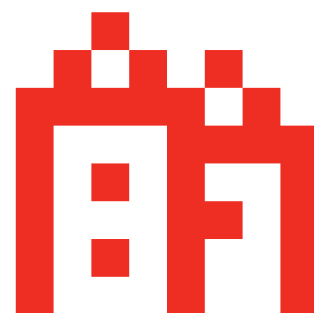
Inwestycje

Nasze inwestycje to nie tylko modernizacje, ale także budowa placówek, które tworzą nową jakość przestrzeni naszego miasta. Dzięki zwiększeniu budżetu na inwestycje kulturalne, warszawiacy mają dostęp do coraz nowocześniejszych obiektów kultury.

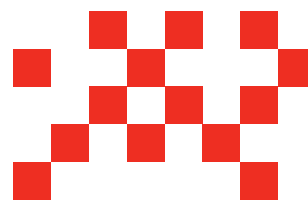
Muzeum Warszawy od nowa

W maju 2017 roku, po latach intensywnych prac modernizacyjnych, Muzeum Warszawy otworzyło się dla publiczności na nowo. W 11 odrestaurowanych kamienicach przy Rynku Starego Miasta 28-42 na gości czeka nowa wystawa główna, wystawy czasowe, różnorodny program zajęć, spotkań, a także wspólna księgarnia warszawianistyczna.

Wystawa główna Rzeczy warszawskie to ponad 7 tys. przedmiotów w 21 tematycznych gabinetach. Wśród pokazywanych obiektów, wyłącznie oryginalnych, są dzieła sztuki i przedmioty codziennego użytku. W maju otwarto pierwszą część wystawy, składającą się z 8 gabinetów i części towarzyszących. Premierę drugiej części wystawy zaplanowano na czerwiec 2018 r.

remont **11** kamienic

65 mln zł
[w tym 18 mln zł
dofinansowania
z funduszy
norweskich]

Muzeum Warszawy

Muzeum Sztuki Nowoczesnej / TR Warszawa

Budowa siedziby dla obu tych instytucji to kolejne wyzwanie inwestycyjne dla Miasta. Jest realizowana według konkursowego projektu pracowni architektonicznej Thomas Phifer and Partners. Rok 2017 upłynął pod znakiem prac prowadzących do otrzymania pozwolenia na budowę oraz przygotowania dokumentacji projektowej.

Muzeum nad Wisłą

Muzeum Sztuki Nowoczesnej po raz kolejny w ponad 10-letniej historii udowodniło, że łatwo dostosowuje się do zmian. Także tej marcowej, która wiązała się z rozbiórką dotychczasowej siedziby MSN w pawilonie Emilia. Lokalizacja muzeum w pawilonie nad Wisłą wpisała się w ideę Dzielnicy Wisły oraz Roku Rzeki Wisły i w pełni wykorzystuje duży potencjał przestrzeni, którą od kilku lat staramy się przywracać miastu i mieszkańcom.

25 marca Muzeum zainaugurowało swoją działalność w tymczasowym pawilonie wystawą zatytułowaną *Syrena herbem twym zwodnicza*.

2 czerwca zaprezentowano na fasadzie budynku, wybraną w konkursie, kompozycję malarską Sławomira Pawszaka. Z przeniesieniem pracy na ściany o powierzchni 1600 m² zmierzył się zespół malarek i malarzy Good Looking Studio.

Festiwal WARSZAWA W BUDOWIE

Plac Defilad. Krok do przodu

Wspólny projekt Muzeum Sztuki Nowoczesnej i Muzeum Warszawy. W 2017 roku Festiwal zorganizowano po raz dziewiąty i trwał ponad dwa miesiące. Wystawa główna prezentowała różne oblicza placu Defilad ukształtowane przez historię oraz procesy transformacji.

W czerwcu Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego ogłosiło konkurs na projekt placu, który dzięki wyjątkowej formule obejmującej konsultacje wybranych projektów, był uzupełnieniem postulatów festiwalu.

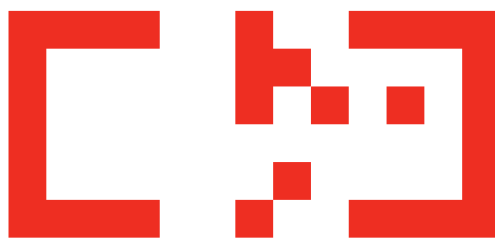
Na ekspozycji zorganizowanej we wnętrzach Teatru Studio przedstawione zostały wyniki prac czterech zespołów badawczych analizujące różne aspekty funkcjonowania przestrzeni publicznych. Specjalne miejsce w ramach festiwalu zajęła prezentacja badań na temat trzydziestu warszawskich i zagranicznych placów oraz możliwe formy współzarządzania przestrzenią przez koalicje lokalnych gospodarzy.

Domy kultury

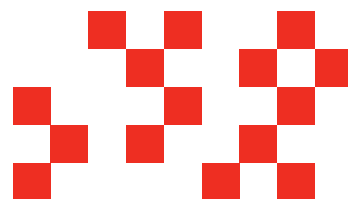
6 października odbyło się oficjalne otwarcie nowej siedziby **Domu Kultury KADR**. Działająca już prawie 40 lat instytucja zyskała, dzięki nowoczesnej siedzibie, nowe możliwości.

Nowy KADR to prawie 7000 m² powierzchni, z czego 3200 m² to przestrzeń użytkowa z ofertą dopasowaną do oczekiwań odbiorców: 15 pracowni edukacyjnych, w tym studio nagraniowe, studio fotograficzne z cykloramą, stanowiska multimedialne, kawiarnia, wyposażona w nowoczesną technologię sala widowiskowa dla 232 osób.

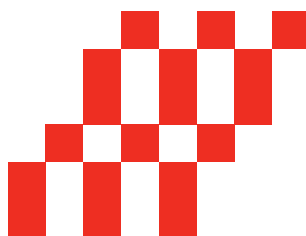
W październiku wmurowano kamień węgielny pod budowę **Centrum Kultury Ursynowa**. Miasto przeznaczy na inwestycję blisko 21,4 mln zł. Zakończenie prac budowlanych przewidziane jest na drugą połowę 2018 r.

7000 m²
powierzchni

15 pracowni
edukacyjnych

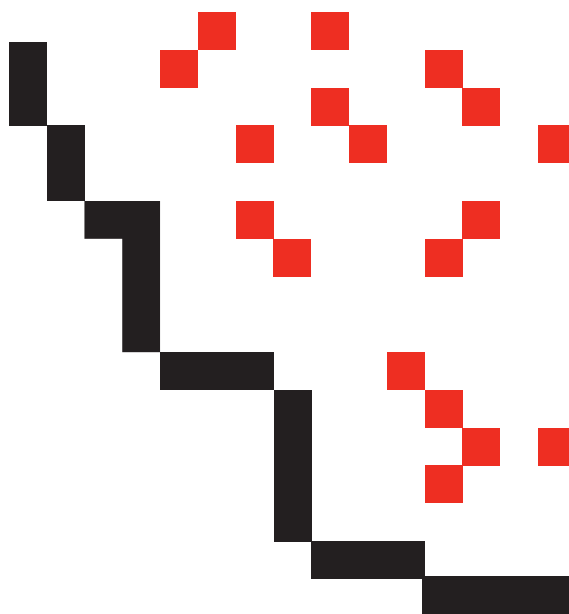

232
miejsca
w nowej
sali

nowa siedziba Domu Kultury KADR

Rewitalizacja

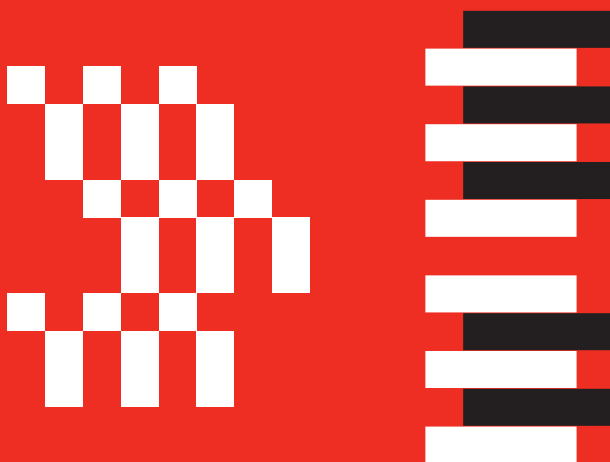
W centrum uwagi Biura Kultury pozostaje Zintegrowany Program Rewitalizacji m.st. Warszawy do 2022 r. zwrócony ku prawobrzeżnej Warszawie. Lista inwestycji rozszerza się o te prowadzone na warszawskiej Pradze.

Sinfonia Varsovia Centrum

Budowa i oddanie do użytku nowoczesnej, zaprojektowanej przez Thomasa Puchera sali koncertowej, to jedno z najważniejszych i najciekawszych zarazem wyzwań dla Miasta. To także jeden z flagowych projektów rewitalizacyjnych.

W styczniu został zaprezentowany szczegółowy projekt koncepcyjny Sinfonia Varsovia Centrum. W nowej sali koncertowej zasiądzie 1850 osób i każda z nich usłyszy muzykę najwyższej jakości. Wszystko dzięki połączeniu dwóch koncepcji architektonicznych, czyli shoebox, dającej idealną akustykę oraz surround hall, która zapewnia idealny widok. Inwestycję można śledzić na stronie www.sinfoniavarsoviacentrum.pl

1850
osób w nowej
sali koncertowej

Teatr Baj

Wartością tego projektu jest fakt, że przywracamy funkcjonalność samego teatru w miejscu, które jest historycznie z nim związane oraz ratujemy zabytek, który jest dziedzictwem tej dzielnicy. Jest to bardzo ważny projekt rewitalizacyjny, odnowienie budynku ma stanowić kolejny impuls rozwojowy dla tej części Warszawy.

Od września Teatr Baj wyruszył w podróż. Odwiedza ze swoimi spektaklami różne sceny i miejsca w Warszawie oraz poza Warszawą, w Polsce i za granicą. I jak czytamy na stronie instytucji: *Wszystko, co najważniejsze, bierzemy ze sobą: tradycję, pasję, otwartość na spotkania i przygody, poczucie humoru i gotowość do rozmowy na trudniejsze tematy. Do swojej siedziby przy ul. Jagiellońskiej 28 zapraszamy w 2019 roku.*

Projekty rewitalizacyjne

Poza zadaniami związanymi z inwestycjami w infrastrukturę ważną rolę odgrywają działania miękkie. Mają one służyć zrozumieniu potrzeb mieszkańców, budowaniu kompetencji kulturalnych i upowszechnianiu uczestnictwa w kulturze.

Pałac Konopackiego

We wrześniu rozpoczął się remont tego zabytkowego obiektu i zgodnie z wolą mieszkańców, wyrażoną w trakcie konsultacji społecznych, ma on być przeznaczony na lokalne centrum społeczno-kulturalne oraz miejsce sąsiedzkich spotkań.

Zaangażowanie praskich instytucji w realizację celów wynikających z rewitalizacji zaowocowało wieloma ciekawymi projektami. Oto niektóre z nich:

Ferie z Orkiestrą Sinfonia Varsovia

Otwarta Ząbkowska

Praska dorożka teatralna

Miasto Szczęśliwe

Otwarta Rampa

Strażnik podwórka

Animatorzy kultury

6 osób pełniących funkcję animatorów działań integrujących skutecznie wspierało proces rewitalizacji Warszawy. Głównym celem ich zadań było zwiększenie kulturalno-społecznej aktywności mieszkańców obszarów objętych programem ZPR. Ich praca polega między innymi na inicjowaniu kontaktów i współpracy pomiędzy różnymi osobami

angażującymi się w sprawy praskie, grupami nieformalnymi, instytucjami, organizacjami. To animatorzy są najbliższymi mieszkańcom i dzięki ich wrażliwości, zaangażowaniu możliwe są zmiany. Ich siła polega na doświadczeniu w pracy ze społecznościami lokalnymi i umiejętnościami angażowania ludzi we wspólne działania.

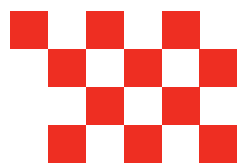
**Kultura rewitalizuje Pragę.
Wysłuchujemy się w potrzeby
mieszkańców i budujemy
ich kompetencje kulturalne.**

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Decyzje dotyczące współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmujemy z ich udziałem. W 2017 roku wspólnie pracowaliśmy nad transparentną procedurą i zadaniami konkursowymi. Wprowadziliśmy Indywidualną Kartę Oceny dla członków komisji konkursowych. Wśród nowych rozwiązań pojawiły się regulacje wspierające twórców, kadry kultury i infrastrukturę, wynikające z rekomendacji zapisanych w Programie wsparcia twórczości.

234 mln zł
na konkursy
od 2007 r.

Od 2007 roku blisko 234 mln zł Miasto przeznaczyło w otwartych konkursach dla organizacji pozarządowych na realizację projektów kulturalnych. W Programie Rozwoju Współpracy zapisany jest obligatoryjny coroczny wzrost budżetu o 5%.

Wzrosła liczba umów wieloletnich, które są gwarancją stabilności działania dla realizatorów projektów.

Wiele prestiżowych wydarzeń kulturalnych, które budują markę Warszawa w obszarze kultury, funkcjonuje w dużej części dzięki dotacjom pozyskiwanym w otwartych konkursach dotacyjnych.

Przykłady projektów organizacji pozarządowych:

Warsaw Summer Jazz Days

Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena

Warszawski Festiwal Filmowy

Festiwal Sztuka Ulicy

**Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej
Warszawska Jesień**

Festiwal Kultury Żydowskiej Warszawa Singera

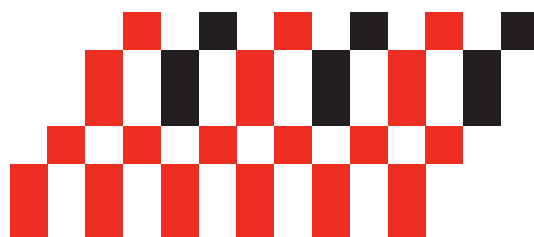
**Festiwal filmowy dla Dzieci i Młodzieży Kino
w trampkach**

Międzynarodowy Festiwal Ciało i Umysł

Zorganizowaliśmy konkursy dla NGO na nowo:

w konkursie **Kreacja**
min. 30% środków
na honoraria artystyczne
dla twórców

obligatoryjna,
zewnętrzna ewaluacja
dużych projektów
festiwalowych

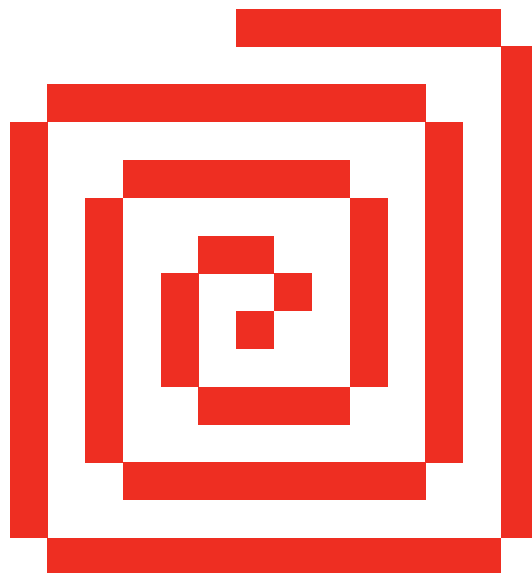
w konkursie
Mapa miejsc kultury
budżet na utrzymanie
siedziby i infrastrukturę

środki na rozwój
kompetencji stołecznych
kadr kultury

Sektor kreatywny

Wspieramy sektor kreatywny ułatwiając mu budowanie know-how oraz stwarzając możliwości wymiany doświadczeń, także na poziomie międzynarodowym. Towarzyszymy jego rozwojowi organizując szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne, promocję zagraniczną, konferencje i badania.

Startup Art

Czwarta edycja projektu, którego założeniem jest akceleracja pomysłów na biznes autorstwa studentów kierunków artystycznych i integracja uczestników o uzupełniających się kompetencjach - biznesowych i technicznych. Zwieńczeniem programu jest prezentacja najlepszych projektów przed inwestorami. Zwycięski zespół wyjeżdża na wybraną konferencję branżową.

Od kwietnia do czerwca, w programie przeprowadzonym we współpracy z Akademią Sztuk Pięknych w Warszawie wzięło udział ponad 400 osób. W programie znalazły się m. in. konferencja połączona z sesją networkingową, trzydniowy Startup Shaker, weekendowe sesje warsztatowe, mentoring oraz prezentacja przed inwestorami.

Creative Mikser

Cykliczne spotkania networkingowe sektora kreatywnego organizowane wspólnie przez British Council i m. st. Warszawa. To prezentacje, dyskusje i spotkania organizowane w miejscach związanych z przemysłem kreatywnym. Creative Mikser odznacza się swobodną formułą dyskusji, stanowiąc istotny element w integracji społeczności przedsiębiorców kreatywnych w Warszawie.

Czytaj i promuj. Jak zyskać czytelników i tworzyć miejsce z pasją? / czerwiec

Nie tylko white cube. Galeria sztuki dziś i jutro / listopad

Element Talks

Największa w Polsce konferencja skupiająca projektantów, poświęcona przedsiębiorczości projektanta i praktycznym aspektom jego pracy, takim jak negocjacje, kontakt z klientem czy prawo autorskie.

W 2017 roku odbywała się pod hasłem *Designers, let's talk business!* Podczas spotkań używane są różne formy prezentacji wiedzy: wykłady, warsztaty, stoły dyskusyjne, Speed Dating.

W trakcie dwudniowej konferencji w kwietniu, w SOHO Factory, wzięło udział prawie 2500 gości z kraju i zagranicy – pracowników branży, studentów ostatnich lat kierunków artystycznych, absolwentów i debiutantów w sektorze kreatywnym. Wśród celów wymienianych przez uczestników znalazły się poszukiwanie inspiracji, rozrywki, networking, poszukiwanie klientów, pracowników, osób do współpracy.

Warsaw Gallery Weekend

Wspieramy coroczny festiwal sztuki współczesnej organizowany przez prywatne galerie. Kilkadziesiąt wystaw i bogaty program towarzyszący ukazują to, co najciekawsze i najbardziej aktualne na warszawskiej scenie artystycznej. Wstęp na wszystkie wystawy i spotkania jest bezpłatny.

Not Fair

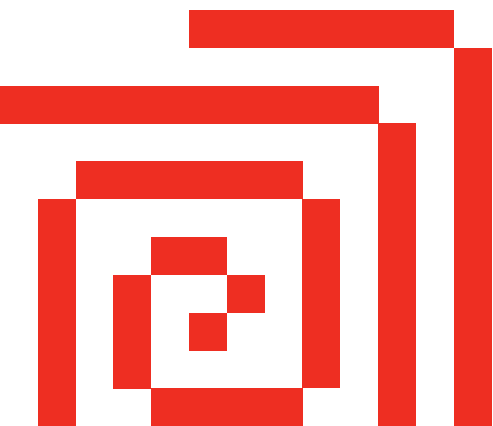
To była druga edycja prezentacji galerii sztuki współczesnej. We wrześniu, w przestrzeni Pałacu Kultury i Nauki wzięło udział 17 galerii z całego świata. Ideą wydarzenia jest stworzenie międzynarodowej platformy współpracy między galeriami, kolekcjonerami, kuratorami i innymi aktywnymi uczestnikami sceny sztuki współczesnej. Każda z zaproszonych galerii proponuje solową prezentację jednego artysty biorąc pod uwagę wyjątkowy charakter miejsca, gdzie będą pokazywane prace. W eklektycznych i monumentalnych wnętrzach prezentacja przybiera formę wystawy grupowej lub salonu sztuki.

Warsaw Music Week

Międzynarodowa konferencja muzyczna oraz nowoczesny miejski festiwal showcase'owy prezentujący utalentowanych artystów z Polski i zagranicy. Niezależne wytwórnie warszawskie i polskie mają tu szansę zaprezentować twórców i premierowe nagrania. W październiku w sześciu klubach warszawskich odbyło się 25 koncertów oraz konferencja Warsaw Music Week Pro.

Europejskie Targi Muzyczne Co jest grane 24

Prawdziwe, doroczne święto dla branży i fanów muzyki: konferencje, spotkania z interesującymi gośćmi z muzycznej branży i artystami. Targi są jednocześnie połączone z prezentacją współczesnej muzyki rozrywkowej, polskiej i zagranicznej. Tradycyjnie odbywają się w listopadzie, w Pałacu Kultury i Nauki.

Partnerstwo

**Różnorodną ofertę kulturalną
Miasta od lat budujemy zapraszając
do współpracy różne podmioty
działające w sferze kultury.
Dzięki temu warszawiacy mogą
korzystać z ogólnodostępnej
i szerokiej listy wydarzeń, każdy
może znaleźć coś dla siebie.**

Warszawa w kwiatach i zieleni

Tradycja konkursu sięga 1935 roku. Jego inicjatorem był ówczesny prezydent Warszawy Stefan Starzyński. Od 1984 roku organizowany jest we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Warszawy.

W 2017 mieszkańcy nadesłali ponad 400 zgłoszeń do konkursu. Jury wyłoniło zwycięzców w trzech kategoriach: Człowiek, Sąsiedzi i Firma.

Mieszkańcy chętnie brali udział w Centrach Porad, podczas których mogli nauczyć się rozpoznawania roślin o właściwościach leczniczych, jak z domowych odpadków zrobić nawóz, które kwiaty warto sadzić razem, a jakich par najlepiej unikać. Ponadto, przez cały czerwiec, można było skorzystać z porady Wirtualnego Lekarza Roślin.

Na początku września konkurs uwieńczyła uroczysta gala, która odbyła się w Międzynarodowym Centrum Kultury Nowy Teatr.

Plac Defilad

To już czwarty sezon tego projektu. Organizatorem jest m.st. Warszawa, a jego gospodarzem STUDIO teatrgaleria. W samym centrum miasta dzięki udanej współpracy instytucji kultury, organizacji pozarządowych, artystów, aktywistów, warszawiacy i turyści przez całe lato mogli spędzać czas razem na słuchaniu koncertów, oglądaniu premier filmowych i teatralnych, zwiedzaniu wystaw lub tańcząc.

Plac kultury i obywateli

ponad **120**
wydarzeń

ponad **34** tys.
uczestników

Plac Defilad, 2017

Warszawskie Targi Książki

Warszawskie stoisko Zacytana Warszawa poświęciliśmy głównie Nagrodzie Literackiej, która obchodziła swoje dziesięciolecie. Pokazaliśmy wystawę o historii Nagrody. Można było też spotkać się z laureatami, kupić ich książki lub zapoznać się z publikacjami wydawanymi przez instytucje kultury. Podczas targów odbyła się też konferencja EduAkcja Biblioteki. Tradycyjnie na WTK gościła też Nagroda im. Ryszarda Kapuścińskiego. Na spotkania z jej laureatami zapraszaliśmy czytelników podczas Dnia Reportażu.

Noc Bibliotek

Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Koszykowej była jedną z 39 warszawskich bibliotek biorących udział w odbywającej się 3 czerwca ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek. W 2017 roku odbyła się pod hasłem *Czytanie porusza*. Głównym punktem programu stał się Maraton Czytania – zaproszeni goście i publiczność czytali *Jeszcze dzień życia* Ryszarda Kapuścińskiego. Muzeum Warszawskiej Pragi w ramach tego wydarzenia zaproponowało warszawiakom Praską Wymienialnię Książek.

Zacytani

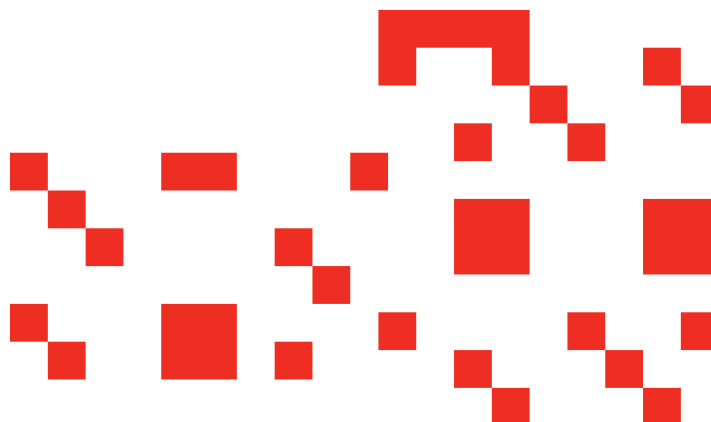
Po raz trzeci, od kwietnia do maja w pięciu miastach: Gdańsku, Krakowie, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu, każdy mógł dołączyć do akcji Wielkiej Zbiórki Książek. W 1642 punktach zebrano 344 193 książki i przekazano do placówek medycznych, aby pomóc dzieciom i dorosłym w trudnym czasie choroby.

Kampanię promującą czytelnictwo wsparło tysiące ludzi, w tym wiele znanych osobistości. Zaangażowali się oni w organizację wydarzeń, projektowali i malowali „zacytane ławki”, które następnie ustawione zostały w chętnie odwiedzanej przestrzeni miejskiej. Wspieramy ten projekt od początku.

Warszawski Weekend Księgarni Kameralnych

W realizację projektu zaangażowało się aż 26 niezależnych księgarni w stolicy. Kalendarz kwietnia wypełniły 54 wydarzenia, w których udział wzięło ponad 2000 osób. Były to koncerty, warsztaty, spotkania z autorami.

Przypominamy, że rok wcześniej WWKK został doceniony w konkursie *Złote Spinacze* i Warszawa wraz z Kolektywem Księgarzy Kameralnych odebrała statuetkę w kategorii event społeczny.

W obiegu międzynarodowym

Jesteśmy obecni w Europie i na świecie jako metropolia godna zainteresowania. Uczestniczymy w międzynarodowej wymianie myśli i doświadczeń w kreowaniu miejskich polityk kulturalnych. Nasze instytucje oraz warszawscy twórcy są nagradzani, a my stwarzamy warunki do realizacji projektów za granicą.

World Cities Culture Forum

Na początku listopada uczestniczyliśmy w World Cities Culture Forum – spotkaniu światowych miast kultury, tym razem w Seulu. Od 2015 roku jesteśmy częścią tej elitarniej międzynarodowej organizacji zrzeszającej reprezentantów miast z całego świata, stwarzającej możliwość wymiany wiedzy i doświadczeń na temat problemów, z którymi zmagają się współcześnie samorządy i inne organizacje działające na rzecz rozwoju miast w zakresie kultury.

EU National Institutes for Culture / Wiersze w mieście

W kwietniu, jak co roku, poezja opanowała Warszawę. To pierwsza odsłona akcji Wiersze w mieście, która miała początki w znanej kampanii Wiersze w metrze. Na przystanku autobusowym, w kawiarni, klubie, czy bibliotece była okazja, by poczytać poezję – w sumie 27 tysięcy wierszy. Głównym organizatorem wydarzenia jest Europejskie Stowarzyszenie Narodowych Instytutów Kultury EUNIC Warszawa.

Wśród realizowanych co roku projektów EUNIC Warszawa, które na stałe wpisały się w kulturalny krajobraz miasta, można wymienić Europejski Dzień Języków, Międzynarodowy Dzień Tłumacza czy Spoke'N'Word Festival. Instytuty zrzeszone w EUNIC stawiają sobie za zadanie wspólne działania instytucji kulturalnych, wymianę doświadczeń i umiejętności oraz współpracę z lokalnymi partnerami.

Eurocities

To sieć 130 największych miast Europy oraz 40 miast partnerskich reprezentowanych przez władze samorządowe. Braлиśmy udział w spotkaniach poświęconych organizacji wydarzeń sieciujących w Tallinie oraz bibliotekom w Gandawie.

Chopin au Jardin

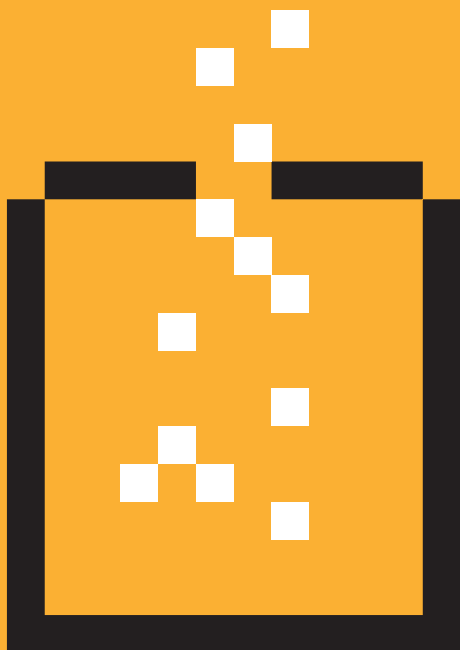
Od 2010 roku Warszawa gości w Paryżu. Pomysł przeniesienia Koncertów Chopinowskich w Łazienkach Królewskich do stolicy Francji zyskał w ciągu 8 lat tysiące wielbicieli. Projekt realizowany jest we współpracy z Instytutem Polskim w Paryżu i Merostwem Miasta Paryża (przez pierwszych siedem edycji głównym partnerem był Senat Republiki Francuskiej).

W 2017 roku odbyła się 8. edycja Festiwalu, w ramach którego przez 4 tygodnie, w nowej lokalizacji, paryskim Parku Montsouris, odbywały się koncerty pianistyczne otwarte dla publiczności. W ramach festiwalu zorganizowane zostały również wydarzenia towarzyszące w paryskich dzielnicach III i VII.

Warszawa - Tel Awiw

Obchodziliśmy 25 lat partnerstwa miast. W 2017 roku zorganizowano 3 wizyty studyjne adresowane do artystów i kuratorów z Tel-Awiwu. Dwie wizyty były związane tematycznie z odbywającymi się w Warszawie wydarzeniami kulturalnymi: Warsaw Gallery Weekend oraz festiwalem Warszawa w Budowie, trzecia miała charakter ogólny. Łącznie wzięło w nich udział 20 osób. Zorganizowano także letni przegląd kina izraelskiego w ramach akcji *Filmowa Stolica Lata*.

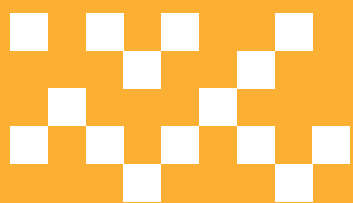

Finansowanie kultury

W 2017 roku na kulturę Miasto przeznaczyło 555 mln złotych.

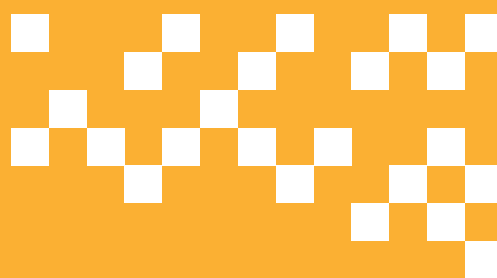
Z budżetu miasta finansowana jest działalność 18 teatrów, 19 bibliotek z filiami, pięciu muzeów, jednej orkiestry oraz licznych ośrodków i domów kultury.

297,4 mln zł

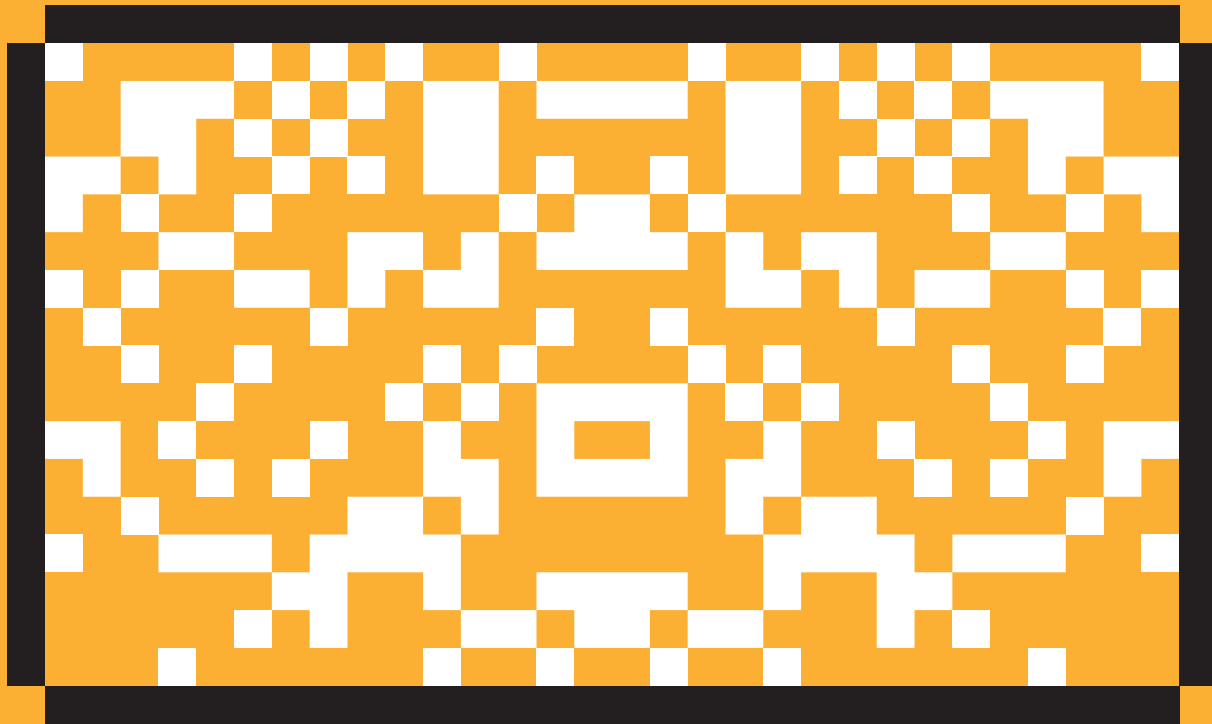

**budżet
Biura Kultury
[2017]**

555 mln zł

**wydatki
m. st. Warszawy
na kulturę
[2017]**

kulturalna.warszawa.pl

źródło wiedzy o warszawskiej kulturze

3 mln

odstón
rocznie

jesteśmy na:

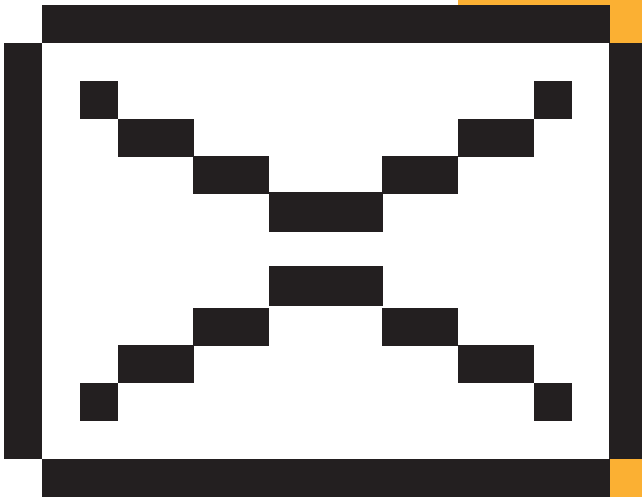
facebook.com/KulturalnaWarszawa

twitter.com/kulturalnawawa

**URZĄD
M.ST. WARSZAWY
Biuro Kultury**

**Pl. Bankowy 2, 00-095 WARSZAWA
tel. +48 22 44 30 320
Sekretariat.BKU@um.warszawa.pl**